

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

समाजकार्य विशारद (BACHLOR OF SOCIAL WORK) (B.S.W.)

परीक्षा : डिसेंबर - २०२४

सत्र ३ रे

विषय : समुदाय संघटन आणि सामाजिक कृती (25 CP 3.1)

दिनांक : १७/१२/२०२४ गुण: ६० वेळ: दु. २.०० ते दु. ४.३०

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य.

प्र.१ योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

(१०)

१. समुदाय संघटनमध्ये समुदाया स्तरावरिल समावेशित केले जातात
अ) उपक्रम ब) कार्यक्रम क) प्रशिक्षण ड) विकास
२. समुदाय संघटन ही आहे
अ) पद्धती ब) प्रक्रिया क) विकास ड) तंत्र
३. समाजकार्यकर्त्यांनी समुदायाच्या अध्ययन करणे आवश्यक आहे.
अ) इतिहास ब) विकास क) प्रक्रिया ड) टप्पे
४. समुदाय बांधणीमध्ये कृती मदतीची ठरते.
अ) सहकारी ब) समुदाय क) सामाजिक ड) सामुहीक
५. समुदाय संघटन ही पद्धती लोकांच्या विकासाकरिता केले जाते.
अ) ओळखणे ब) संघटन क) सबलीकरण ड) मार्गदर्शक
६. स्थानिक संसाधनाची उपयोगिता करण हे समुदाय संघटनेचे तत्व आहे.
अ) कमीतकमी ब) इष्टतम क) अचूक ड) निश्चित
७. अ) ब) क) ड)
८. अ) ब) क) ड)
९. अ) ब) क) ड)
१०. अ) ब) क) ड)

प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

(२०)

- १) समुदायाचे मुख्य प्रकार त्यांच्या वैशिष्ट्ये आणि फरकांसह लिहा
- २) समुदाय संघटनेचा समाजकार्याच्या इतर पद्धतींशी असणारा सहसंबंध स्पष्ट करा
- ३) सामाजिक कृतीची तत्वे आणि रणनीतीचें वर्णन करा
- ४) सामाजिक चळवळींची व्याप्ती स्पष्ट करा

प्र.३ खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

(१५)

- १) समुदाय संघटकांच्या भूमिका उचित उदाहरणांसह लिहा
- २) समुदाय संघटनेच्या प्रारूपांचे वर्णन करा
- ३) समुदाय संघटनेची तत्वे स्पष्ट करा

प्र.४ टीपा लिहा (कोणत्याही तीन)

(१५)

- १) नर्मदा बचाव आंदोलन
- २) दलित चळवळ
- ३) समुदायांची कार्ये

Sub : Community Organization and Social Action (25 CP 3.1)

Instructions: 1) All questions are compulsory

Q.1 Fill in the blanks by choosing correct alternative (10)

1. The term "community organization covers a series of----- at the community level
a) Activities b) Program C) Training d) Development
2. Community organization is a-----
a) Method b) Process C) Development d) Technique
3. The study of the----- of community organization becomes essential for a social worker
a) History b) Development C) Process d) Stages
4. The----- action helps in community building.
a) Cooperative b) Community C) Social d) Community
5. Community organization method is used for-----people for their development
a) Identifying b) Organizing C) Empowering d) Guiding
6. The Principle of----- utilization of Indigenous Resources in community organization
a) Minimum b) Optimum C) Exact d) Fixed
7. Which of the following is a key principle of social action?
a) Empowerment b) Compliance C) Obedience d) Conformity
8. The "march" is an example of which form of social action?
a) Mass protest b) Silent Action C) Economic action d) Individual Action
9. ---- refers to efforts to improve the economic and social well-being of a community or society as a whole?
a) Social reform b) Social conformity C) Social discrimination d) Social isolation
10.
a) b) C) d)

Q.2 Answer in brief (Any two) (20)

- 1) Write the major types of communities with their features and differences
- 2) Explain the relevance of Community Organization with other methods of Social Work
- 3) Describe the principles and strategies of Social Action
- 4) Elaborate the scope of Social Movements

Q.3 Answer any one of the following. (Any one) (15)

- 1) Write the roles of community organizer with suitable examples
- 2) Describe the Models of Community Organization
- 3) Explain the Principles of Community Organization

Q.4 Short notes (any three) (15)

- 1) Narmada Bachao Andolan
- 2) Dalit Movement
- 3) Functions of Community
- 4) Bhoodan Movement
